

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Vorbirea

Preacuvioșiei Sale, Arhimandritului **Vasile Mangra**, rostită în fața congresului electoral, după comunicarea făcută, că e ales Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii ortodoxe române din patrie.

Inalt Preacuvioase domnule Președinte, Mărit Congres!

În aceste momente extraordinare de grele pentru mine, două simțăminte framântă internul meu: e simțământul puținătății și neajunsurilor mele personale deoparte, și simțământul datoriei de preot și slujitor al bisericii de alta parte. Cel dintâi îmi dictează, ca părăsind locul acesta să mă depariez, căci înalta e poziția, la care mă cheamă măritul congres prin votul său și îndatoririle acestei poziții sunt mai presus de puterile mele. Simțământul datoriei de preot însă nu-mi îngăduie să sovăesc și să fug, ca un năim, care în timpul pericolului lasă oile și fuge. (Ion X, 12).

Deci cu credință tare în Dumnezeu, care prin darul duhului sfânt pe cele neputincioase le vindeca și pe cele lipsese le împlinește, mă supun cu umilință vomței suverane a obștei bisericii, exprimate prin votul reprezentanților săi, și declar, că mă voi sili din toate puterile mele a corăspunde la chemarea bisericii și a națiunii, căci în biserică și prin biserică viază neamul românesc, anghiră tare și nemișcată având în organizația constituțională a bisericii noastre, în autonomia, prin care se dă posibilitatea poporului credincios de-a lua și el parte și a se ingera direct, ori prin aleșii săi, în guvernarea bisericii și conducerea afacerilor sale, — stabilindu-se prin aceasta armonica conlucrare, atât de necesară a tuturor, ca biserică să-și poată îndeplini misiunea sa culturală și civilizatorică în societatea omenească.

Ca apostolul *păcii evanghelice* voiu propovedui totdeauna *pacea, iubirea și concordia* între fiii bisericii și cetățenii patriei, fără osebire de confesiune și naționalitate; voiu aduce aminte tuturor a cele sfinte cuvinte ale bisericii: *„Să iubim unii pe alții, ca într-un gând să mărturisim“*, ca astfel unii toți în simțăminte creștinești și naționale-patriotice, să putem esclama totdeauna cu fericire: *Trăiască patria! Trăiască Majestatea Sa împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I și Casa domnitoare, întru mulți fericți ani, pentru prosperarea monarhiei și protecțiunea bisericii noastre ortodoxe naționale române! (Aclamări vii și aplause).*

Răspunsul

deputatului congresual **Arseniu Vlaicu**, dat la vorbirea cu care a fost deschis congresul național bisericesc electoral.

Inalt Prezidiu!

Domnilor membri ai congresului național-bisericesc!

Din vultorea catastrofei mondiale, în care ne sbatem, înzadar îmi încordez ochii trupului meu să întălesc figura măreață și impunătoare de patriarh, care să însufle credință și putere nouă în inimile strănse de durere și desnădejde ale neamului nostru dreptcredincios; înzadar se opintesc ei să aștepte pe Nestorul cărmăciului, care cu ochiul ager de vultur și cu mâna vânjoasă și dibace mult probată să conducă și mai departe naia bisericii noastre dreptmăritoare printre stâncile amenințătoare Scylla și Caribdis și printre valurile turbate și spumegânde ale tainicului ocean în plină furtună la limanul doririlor; înzadar se trudesce ei să descopere pe Mentorul cu sfatul practic, totdeauna gata pentru a ne arăta calea, pe care să eșim din labirintul întrebărilor atât de multiple și încălceite, care așteaptă o deslegare cât mai grabnică și cât mai norocoasă pentru întărirea bisericii noastre și instituțiilor ei și pentru fericirea turmei cuvântătoare a credincioșilor. A dispărut păstorul tocmai în momentul critic, când turma se găsește la cea mai seducătoare răspântie...

Dar când se închid ochii mei trupești trudiți de zadarnice opintiri, ochii mei sufletești își înalță privirile la sferile cerești, către locuitorii vecinici ai vecinicului locaș dumnezeesc și printre figurile marilor Arhieri și Mecenați fericți ai neamului nostru caută să regăsiască și să reconstruiască figura Marelui Arhipăstor, care răspundea la numele Ioan Mețianu!

Domnilor Membri! Inaltul Președinte al congresului nostru electoral ne-a făcut o icoană vie despre însușirile, ce trebuie să le întruniască un Arhipăstor, din care se învederează pierderea cea mare suferită de biserică și neamul nostru prin trecerea la cele vecinice a de toți stămatului și mult regretatului Arhiepiscop și Mitropolit. Dați-mi voie, ca în urma celor spuse de Inaltul Prezidiu să aduc și eu în numele D-voastră al tuturor o mică contribuție la monumentul istoric nepieritor al marelui Mitropolit Mețianu.

Marele Arhipăstor Mețianu parecă fusese anume predestinat de Providință, să devină Principele și capul Bisericii Românilor dreptcredincioși, pentru că l'a înzestrat cu cele mai bogate ale ei daruri. L'a învrednicit de o familie aleasă și respectată, ca să poată cunoaște dragostea de tată iubitor și toate formele și îndatoririle sociale ale preotului român. Drept aceea, casa lui pururea deschisă și masa lui ospitală pururea întinsă și bogat încărcată a putut număra între oaspeții ei toate somitățile, cari au trecut întâmplător ori intenționat prin

apropierea modestului sat Zernești. De sine înțeles, că acele prilejuri n'au servit numai ospătării, ci mai ales discutării și deslegării de înalte probleme românești.

Incepându-și cariera ca funcționar de administrație și trecând apoi timp de peste o jumătate de veac prin toate treptele, până la tronul de Arhiepiscop și Mitropolit, Ioan Mețianu s'a deprins cu munca, ordinea și punctualitatea, însușiri de cari numai moartea l'a despărțit și cari alcătuiesc una dintre condițiile de căpetenie ale oricărui conducător în biserică noastră atât de înclinată spre slăbire și destrămare, prin însași conducerea și organizarea ei democratică.

Ca viață religioasă-morală, ca pildă vie a creștinului adevărat, Mitropolitul Mețianu a întrecut chiar condițiile cerute în epistola către Tit. Convingerea Lui nestrămutată era, că numai credința cea adevărată este deplin mântuitoare și astfel pastorele Lui sunt pătrunse de acel duh de credință, care ar fi în stare să mute și munții din locurile lor și astfel de duh căuta să inspire în sufletul turmei, care o păstoria.

Și din sinul poporului însetat după cultură și crescut într-o epocă, când școala era talismanul fericirii neamului, preocupățiunea de predică și de învățare a Marelui Arhiepiscop Mețianu era înflorirea școlii confesionale românești, pentru care orice jertfă adusă de biserică și de neam era prea neînsemnată.

Școala vieții și mai ales pildele aflate la alte neamuri, din patrie și străine, au întărit în Mitropolitul Mețianu convingerea, că fără mijloace materiale nici biserică, nici școala nu se pot susține, și de aici porniau toate îndemnul Lui pentru cultivarea economică a fiilor neamului nostru. Nu odată găsim noi în pastorele cele mai idealiste îndemnul de a lua pilde dela alte neamuri și a ne îmbunătăți traiul și starea materială, pentru ca din prisos să putem face acte de binefacere și să progresăm în cultură și civilizațiune.

Domnilor Membri! Dvoastră cunoașteți cu toții — căci au fost publicate la timpul său — creațiunile Marelui Arhiepiscop de natură economică-materialistă, atât în eparhia Aradului, cât și în Arhidieceză. Oare toate acestea creațiuni mărețe și numeroase nu servesc ele absolut celor mai ideale scopuri bisericești, culturale și naționale?!

Dar, Dlor Membri, ce face constituie meritul de frunte al fericitului Mitropolit Mețianu este dibăcia rară și temeinicia, cu care punea în aplicare toate legile bisericești, create de Marele său predecesor, Andreiu Baron de Șaguna, al cărui ucenic credincios și destoinic a fost în toate privințele. Nu era inspirat numai de litera și spiritul acestor legi fundamentale, ci de avântul sacru al neîntrecutului măestru și de darul lui profetic în prevederea evenimentelor. Intemeie-

torul Mitropoliei noastre românești, Marele Mitropolit Șaguna, arătase deja calea, care aveam să o urmăm, noi Românii din Transilvania și Ungaria, după crearea dualismului și re-integrarea constituției patriei noastre. Sfaturile lui înțelepte și profetice însă au răsunat în pustiu și de aici năpastă peste năpastă s'a prăbușit asupra bisericii, școlii și poporului nostru dreptcredincios. Agerul Mitropolit Mețianu, convins, că în biserică noastră națională română Mitropolitul este totdeauna și cap lumesc al Românilor dreptcredincioși, cu câțiva ani mai înainte într'un memoriu înaintat factorilor competenți a concretizat din nou toate doleanțele neamului nostru și credeul nostru politic în următoarele trei condițiuni:

1. Înlăturarea tuturor tendințelor șoviniste de maghiarizare și creșterea poporului în limba maicei sale.

2. Libera dezvoltare și sprijinirea morală și materială a așezămintelor noastre culturale-confesionale, în sensul articolului de lege XX din anul 1848.

3. Aplicarea principiilor depuse în legea de naționalități în administrație, la justiție și pe terenul cultural.

«Dacă s'ar aplica principiile directive amintite mai sus — zice Marele Arhipăstor în memoriul său scurt și mult cuprinzător, — după modesta mea părere ar cădea dela sine dreptul de existență al oricărui curent de politică naționalistă, iar frecările și luptele de existență din viața internă a statului nostru ar înceta, și în locul lor s'ar sălășlui încrederea împrumutată, de toți dorită, în interesul consolidării patriei noastre». Câtă moderațiune, prudență și perspicacitate cuprinde acest credeu politic, ne dovedește cunoscuta și epocala declarațiune cuprinsă în scrisoarea domnului ministru-președinte, a Contelui Ștefan Tisza, dela 22 Septembrie 1914, bine cunoscută tuturor, din care vă citez numai pasajul următor: «Simțesc — zice contele Tisza, — că astăzi putem merge mai departe, fără a periclita punctele de vedere maghiare, de stat și naționale. Poate fi luată în vedere o reformă a legii școlare, care să considere dorințele cetățenilor nostri nemaghiari, referitoare la școlile confesionale. Mai departe putem asigura folosirea limbei materne în comunicația nemijlocită cu oficiile de stat prin dispozițiuni legale; și în fine poate fi supusă legea electorală unei re-viziuni, astfel, ca reprezentarea politică a Românilor să fie pusă pe o bază mai echitabilă».

Ei bine, D-lor Membri, se poate oare închipui o mai mare satisfacțiune ca aceasta pentru un Arhiepiscop luminat, care fiind singurul conducător îndreptățit și chemat al neamului nostru, se călăuzește absolut numai de spiritul și de conceptul politic al Marelui Arhipăstor Andreiu Baron de Șaguna? Vă mai trebuie alt credeu politic bisericesc național, decât cel cuprins în cele trei puncte citate mai sus?...

Inalt Presidiu!

Domnilor Membri ai Congresului!

V'am schițat pe scurt momentele mai însemnate din viața fericitului Arhipăstor Mețianu, nu pentru a-i aduce elogii, căci faptele lui vorbesc de sine și creațiunile lui vor mărturisi în veci în favorul dânsului. Scopul meu a fost să ilustrez prin pildă vie afirmațiunile cuprinse în cuvântul de deschidere al Inaltului presidiu, să completez tabloul ideal al Principelui bisericii noastre și să justific pășirea și ținuta noastră întru îndeplinirea actului măreț de a alege pe noul cap al bisericii noastre drept-credincioase. Noul Mitropolit nu va fi numai al celor ce-și vor da votul pentru dânsul, ci al tuturor credincioșilor din Mitropolia noastră. Urmarea firească a acestui fapt este, că noul ales va trebui îmbrățișat cu aceeași căldură, cu aceeași încredere și cu aceeași însuflețire din partea tuturor fiilor adevărați și sincer credincioși ai bisericii noastre, dacă vom, ca cuvântul și acțiunile lui se fie încoronate de succes și vaza bisericii noastre să crească și să se întărească. Cine se știe respecta pe sine, cine cinstește pe mai marii săi, merită să fie respectat și cinstit și de alții; iar cine subminează vaza și autoritatea altuia, și mai ales cine înjosește pe mai marii săi, păcătuiește, nu numai contra sa, ci contra organismului din care face parte.

Eu socotesc, Domnilor, că în aceste vremuri de grea cumpănă, când sute de mii de frați, fiii și nepoți ai noștri, prin jertfa lor capitală își arată credința și loialitatea strămoșască către tron și patrie, noi cei rămași acasă și adunați aici, ca să alegem pe șeful suprem al bisericii noastre naționale românești, am comite o adevărată crimă, un păcat neertat, în veci strigător la cer, dacă nu ne-am pătrunde în conlucrarea noastră armonică de aceleași sentimente de grațitudine față de gloriosul nostru stăpânitor, față de Majestatea Sa Regele Francisc Iosif I, din a cărui înaltă grație ni s'au hărăzit aceste legi autonome ideale, — și față de luminații sfinți al Maiestății Sale, față de guvernul țării, a căruia liberalitate ne garantează și ușurează cea mai largă și mai neștirbită executare a lor!

Domnilor membri! Ne găsim în niște timpuri atât de grele și nesigure, încât între noi, ca membri ai celei mai înalte corporațiuni, de care s'au învrednicit neamul și biserica noastră, ar trebui să existe cele mai intime și cele mai puternice legături de dragoste, bună înțelegere și încredere frățească, iar alegerea să se facă într'un glas unanim, pentru ca prin aceasta să-i potențăm valoarea ei și

să dăm mai mare putere noul alesului Mitropolit prin vot unanim, prin alipire și încredere unanimă. Printr'o astfel de purcedere am da cea mai pipăită dovadă de maturitate și de înălțare la nivelul vămii și la înălțimea marilor interese ale bisericii și ale neamului nostru. Purcezând în mod contrar, și mai ales devalvând actul acesta măreț constituțional prin veleități personale sau de altă natură, ne-am arăta nevrednici de admirabila noastră autonomie și de geniul mare, care a înfăptuit-o. Incheiu, Domnilor, cu dorința fermă, ca Ceriul să vă lumineze mintea și să Vă încălzească inimile la gradul reclamat de interesul sfânt al maicei noastre biserici, iar rezultatul votului să fie de fericit augur și sigur talisman al unei ere nouă, de înălțare și prosperitate!

† Avram P. Păcurariu.

Luni, în 7 August st. n. a trecut la cele eterne seniorul protopresbiterilor noștri din arhidieceză, ba putem zice, că din întreaga mitropolie, octogenarul Avram P. Păcurariu, protopresbiterul tractului Hunedoara.

Zilele trecute a fost aici în Sibiu în mijlocul nostru, interesându-se de mersul lucrărilor congresului național bisericesc și în special de alegerea de arhiepiscop și mitropolit.

Duminică după amiază s'a dus la Rășinar la mormântul marelui arhiepiscop Andreiu, care i-a fost un adevărat părinte, trimețându-l la studiu la Carloviț.

După terminarea studiilor teologice în seminarul din Carloviț a fost hirotonit întru presbiter pentru parohia Hunedoara. Nu mult după aceea i-s'a încredințat conducerea tractului protopresbiterial al liei, iar după noua arondare a protopresbiteratelor din arhidieceză în anul 1901 a fost ales de protopresbiter al tractului Hunedoara.

Timp de peste 1/2 de veac între grele împrejurări a servit defunctul cu credință biserica și neamul său, distingându-se prin punctualitate în oficiu, și reprezentând în biserică aceea pleiadă de bătrâni, prin ajutorul cărora ni s'a creat situațiunea de astăzi.

Răposatul ținea mult la disciplina bisericească canonică și prin exemplul său a stărut ca de acest spirit să fie condusă preoțimea și poporul încredințat păstoririi lui.

Rămășițele sale pământești se depun astăzi cu azistență convenită în cimiterul gr. or. din Hunedoara.

In veci amintirea lui!

Răsboiul.

Telegramele din zilele trecute ne-au adus următoarele vești de pe câmpul de război: În Bucovina, pe la Iablanița și Tartarov, trupele aliate, învingând rezistența Rușilor, au înaintat, iar pe la Delatyn au respins atacurile dușmane. Aici s'a distins în mod deosebit, după ziarul «Buda-pesti Hirlap», batalionul al treilea din regimentul de infanterie numărul 31.

«Acest batalion, scrie ziarul numit, se recrutează din ținutul Sibiiului, e compus în mare parte din cetățeni ungar de naționalitate română, și a luptat splendid și la luarea Belgradului, apoi în Albania».

Armata din Bucovina e comandată de moștenitorul nostru de tron, Arhiducele Carol Francisc Iosif, iar pe la Delatyn operează armata condusă de general colonelul Kövess.

Pe la Stochod trupele germane au curățit de Ruși o înălțime, pe care o aveau de câțeva vreme în posesiune. La frontul rusesc lucrurile încep deci se iee o întorsătură favorabilă pentru noi.

La frontul italian, după o pregătire puternică din partea artileriei, dușmanul a atacat la Isonzo, la capul de pod dela Gorița, la Doberdo, și pe alte locuri. Lupta s'a dat dela 4 d. z. până în ziua următoare. Noaptea întreagă a decurs bătaia. Dușmanul a luat primele tranșee dela ai noștri, dar cu o contraofensivă succesă cele mai multe au fost recucerite. Au ajuns în captivitate dintre Italiani 32 ofițeri și 1206 soldați.

La frontul dela apus Nemții au recucerit dela Englezi câteva tranșee și au respins pe celelalte locuri toate atacurile, date cu multă vehemență.

Telegramele de astăzi ne mai comunică următoarele:

Armata moștenitorului de tron a înaintat erăși, iar pe celelalte locuri Rușii au fost respinși. Într'un singur loc trupele noastre au schimbat pozițiile. Dintre Ruși 2700 au ajuns în captivitate. La frontul italian au fost lupte foarte grele. Ai noștri au respins în mod bravuros toate atacurile. În captivitate au ajuns 3000 de soldați italieni, cu 70 ofițeri. Trupele cari aparau cu rar eroism capul de pod dela Gorița, fiind prea oboșite, au fost retrase puțin.

La frontul dela apus situația e tot favorabilă pentru Nemți.

Congresul național-bisericesc.

Ședința a șaptea.

S'a ținut Duminică, în 6 August la orele 4 d. a. A fost ultima ședință a congresului ordinar. President P. S. Sa, Episcopul Ioan I. Papp, notar de ședință Pavel Roșca.

Se intră în ordinea de zi. În numele comisiei organizatoare raportează P. Sa, Arhimandritul Dr. Eusebiu R. Roșca în chestia arondării de nou a protopresbiteratului Timișoara din dieceza Aradului împărțit acum în două, în protopresbiteratul Vinga și Timișoara. Propune luarea raportului despre aceasta împărțire la cunoștință. Să primește propunerea.

Același raportor raportează în chestia propunerii făcute de deputatul Dr. Gavril Cosma, pentru a se da o interpretare clară a unelor dispoziții din regulamentul pentru alegerea de protopresbiteri. Comisiunea are de părerea, că regulamentul e destul de clar, nu are trebuință de interpretare. Să aduce conlus în acest înțeles.

Același raportor raportează în chestia propunerii deputatului Traian Suciu, pentru modificarea unui paragraf din regulamentul despre procedura judecătorească în chestii disciplinare. Comisiunea propune să fie îndrumat consistorul mitropolitan să studieze chestia și să facă propunere viitorului congres. Se primește.

Tot comisiunea organizatoare raportează prin deputatul Dr. Gavril Cosma chestia reprezentățiunii consistorului de Oradea-mare pentru înființarea episcopiei ortodoxe române din Oradea-mare. Comisiunea propune, se fie îndrumat consistorul mitropolitan, ca se execute conlus adus în privința aceasta la anul 1909.

Vorbește P. C. Sa, Protosincretul Dr. Iosif Traian Badescu, și cere, ca executarea conlusului să se facă numai cu privire la episcopia nouă din Oradea-mare, iar cu privire la celelalte două, și mai ales la a Timișorii, se remănă în suspens. Face propunere în acest sens.

P. C. S. Arhimandritul Vasile Mangra crede, că consistorul mitropolitan nu va executa din conlusul congresual adus la anul 1909 decât numai aceea, ce va putea fi executat. Să se primească deci propunerea comisiei și să se lase în grija consistorului mitropolitan punerea conlusului în executare.

Deputatul Nicolae Ivan e convins despre necesitatea înființării episcopiei din Oradea mare și a celei din Cluj, nu însă și despre necesitatea înființării episcopiei din Timișoara. Dorește, ca în acest sens se aducă congresul conlus nou, care apoi se fie pus în executare. Face propunere în acest înțeles, adevă să se înființeze în două episcopii din Oradea Mare și Cluj, iar înființarea celei dela Timișoara să se amâne.

Deputatul Dr. Gheorghe Popa face constarea, că aducerea conlusului congresual, despre care e vorba, a fost premers de mari sbuciumări ale fruntașilor și credincioșilor interesați. E pentru acceptarea propunerii comisiei, dar executarea conlusului se fie lăsată în buna chibzueală a consistorului mitropolitan.

P. S. Sa, Episcopul Ioan I. Papp, ca president, comunică congresului, că după §-ul 98 al Statutului organic, sub durată vacanței scaunului mitropolitan nu se pot face inovații, deci nu se pot schimba concluse aduse mai înainte.

FOIȘOARA.

Cuvinte sufletești

— Inchinat noului Arhiepiscop și Mitropolit ortodox român Vasile Mangra. —

Frunte, ce-ai purtat obida
Unui neam trudit în lume;
Ochi, ce ard cu 'nvăpăiere
Pentru neamul românesc;
Inimă, ce veșnic bate
Pentru lege și dreptate;
Suflet, ce mereu se 'nalță
Cătră bolțile 'nstelate, —
Ieu cu drag Ți-admir viața
Și cu dragoste-ți doinesc.

Farmec dat-ai tinereții,
Sbor avântului juneții,
Și, vrăjiți în vorbe de-aur
Spuse 'n tâlc la întruniri,
Noi săltam cu dor în suflet,
Te ceream mereu înainte, —
Cei săraci priveau la Tine
Dornici, ca la un Părinte
Indrăgii de-altare sfinte, —
Gol de dorul de mări... —

Ear când frații Te chemară
Sus la tronul de Vlădică,
Smerit ochii-ți se plecără

Și-ai simțit în suflet frică:
Gându-ți luminat de vraja
Cârjei marelui Șaguna
Nu 'ndrăzni să poarte Mitra
Și să-și ia pe cap cununa;
Trupul slab, muncit de trudă,
Nu 'ncercase asta una!...

Ah, de-atunci pornit-a vijor
Și se încuntară frații;
In durerea-Ți fără margini
Vai! ce trist, priveai la Ței!
Și Te-ai pus să lupți pe drumul
Plini de spini și fără floare,
N'ai avut o zi de pace,
Zi senină, zi cu soare
Și simțiai, că ori-ce-ai face,
Pentru neam mereu Te doare.

Ucenic al lui Șaguna,
Înțelept, cu mâni curate, —
Dobândiși din nou cununa
Când în lume tunul bate,
Când pornesc din turle triste
Clopotele 'n topitoare,
Glasul lor de rugăciune
Va fi glasul, ce omoară, —
Chiamă în ceasul ăsta mare
Neamul tot la închinare.

Pretutindeni dumirită
Românimea să Te-astepte,
Întunerecul din inimă

Spre adâncuri să se 'ndrepte.
Soarele credinței sfinte
Dulce ne pătrundă sânul,
Vesel iese astăzi cerul
Blând suridă tot românul,
Căci biserica-și primește
Mirele, ce-l vrednicește!

Și acum, când jertfă-Ți cerem,
Când atâtea-și cer cuvântul,
Sârguește și 'mpreună
Ceru-albastru cu pământul;
Stai la poarta sufletească
A națiunii deșteptate
Fii, din nou, chip mângăierii:
Tată, prieten vechiu și frate.

Dumnezeu să-Ți indulcească
Munca vieții cu răsplată:
Zile lungi să-ți dăruască,
Să le vezi pe toate 'n faptă.
Întărește, înioiește
Inimile tuturor,
Dimineața înfrățirii
Să-ți trimiță Aurora...

Și să fii, de-un neam iubit,
Demn și brav Mitropolit!

Mitegd, 24 Iulie (6 Aug.) 1916.

Alexandru Munteanu al lui Vasile,
protopop ort. român.

Librăriile și bibliotecile ca factor educativ.

De preotul Ioan Dandea.

(Urmare).

Dacă ar fi mijloace îndestulitoare, s'ar putea înființa în anumite centre sătești școale de economie rațională pentru toți ramii agronomiei, cum cer trebuințele locale. Învățătorii acestor școale economice sătești ar putea fi sufletul tuturor mișcărilor economice de pe sate. Ar putea folosi foarte mult și cărțile economice, scrise anumit pentru învățăturile din cărți. Dar chiar și așa, fără economie rațională, situația materială a țăranilor nu ar fi de desperat, dacă alta ar fi situația morală și culturală a lor. Aceasta situație morală și culturală nedeșăvârșită face, ca sărăcia să intre în casa țăranului prin procese, belii, risipi nebune a banului câștigat cu sudoare etc. Aceasta situație morală și culturală nedeșăvârșită face, ca să nu facem progres cultural cum ar trebui, căci în mare parte ține strânse baerile pungi pentru întreprinderile culturale nobile și aducătoare de progres. Și de multeori avuții sunt mai sgârțici și mai indiferenți față de întreprinderile nobile care nu le aduc câștig bănesc. Mai întâi trebuie adusă în bună rânduală inima, atât la cei bogăți, cât și la cei săraci (Leonard și Gertruda de Pestatozzi); atunci și starea materială va fi

P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, e de părerea, ca conculsul adus în anul 1909 numai în întregime poate se fie executat. E pentru acceptarea propunerii comisiei.

P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Ilarion Pușcariu*, arată că înființarea episcopilor noue a fost ideea și dorința marelui Arhiepiscop Andrei baron de Șaguna, care a lăsat și fundațiune pentru înființarea lor, dar a avut în vedere în prima linie episcopia din Timișoara și Oradea mare. Nu e pentru modificarea conculsului adus, ci pentru executarea lui, dacă e cu putință. Se fie deci înființate toate episcopii, atunci când va afla consistorul mitropolitan că e posibil și oportun. E pentru propunerea comisiei.

Mai vorbește P. C. Sa, Protosincelul *Dr. Badescu*, apoi raportorul. Congresul primește propunerea comisiei organizatoare. Protosincelul *Dr. Iosif T. Badescu* face acum amandamentul, ca în privința arondării nouelor episcopii se fie ascultate de nou sinoadle eparhiale interesate, ca să și dea părerea.

Acelaș raportor propune în numele comisiei organizatoare, să se asemneze pe seama consistorului dela Oradea mare suma de 200,000 coroane, pentru a achita prețul caselor cumpărate pentru a forma locuința vicarului, respective a noului episcop, și spre a putea fi adăpostite în ele oficiile consistoriale. Bani să se dea din fundațiunea Șaguna, lăsată pentru înființarea episcopilor noue. Dă lămuriri P. S. Sa, Episcopul *Ioan I. Papp*, presidentul congresului, apoi se primește propunerea comisiei.

P. C. Sa, Arhimandritul *Vasilie Mangra*, declară, că renunță de a mai fi membru în senatul bisericesc al consistorului mitropolitan. Se ia la cunoștință.

Se pune acum la ordinea zilei alegerea membrilor consistorului mitropolitan. Se suspendează ședința pentru consultare, iar după redeschidere se alege comisiunea scrutinătoare, compusă din P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca* și din domnii *Sava Raicu* și *Titu Mărgineanțu*.

Se cetește lista deputaților ordinari și fiecare deputat present depune în urnă lista de votare. Se constată, că au votat 81 deputați. După făcerea scrutinului, P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca* raportează, că voturile cele mai multe (între 69 și 80) le-au intrunit următorii:

În senatul bisericesc au fost aleși membri ordinari: *Român R. Ciorogariu*, Protosincel, și *Dr. Petru Ionescu*.

În senatul școlar, membri ordinari: *Lazar Triteanu*, *Procopiu Givulescu*, *Arseniu Vlaicu*, *Nicolae Zigre*, *Dr. Gheorghe Popa*, *Patriciu D. agalina*. Membri suplenți: *Dr. Iosif I. Olariu*, *Dr. Vasilie Bologa*, *Dr. Ioan Mihai*, *Dr. Iosif Blaga*, *Nicolae Sulică*, *Dr. Gavriil Cosma*.

În senatul episcopesc, membri ordinari: *Mateiu Voileanu*, *Dr. George Ponovici*, *Dr. Iancu Metianu*, *Sava Raicu*, *Const. Burdea* și *Dominic Rațiu*. Membri suplenți: *Dr. Ioan Stroia*, *Dr. Gheorghe Proca*, *Dr. Toma Ienciu*, *Aurel Moaca*, *Victor Tordășanu* și *Aurel Petrovițiu*.

Înaltul presidiu îi declară pe toți membri aleși ai consistorului mitropolitan, iar celor doi membri din senatul bisericesc le dă aprobarea cerută canonică.

La propunerea deputatului *Dr. Gheorghe Popa* se alege comisiunea congresuală pentru despărțirea hierarhică, compusă din următorii membri: Mitropolitul ales, P. S. Sa, Episcopul *Ioan I. Papp* al Aradului, P.

C. Sa, Arhimandritul *Filaret Musta*, P. C. Sa, Protosincelul *Roman R. Ciorogariu*, și mireni *Emanuil Ungureanu*, *Ilie Trăilă*, *Petru Truția* și *Petru Zepeneagu*.

În reprezentanța fundațiunii *Agora-Gall* se aleg următorii domni: *Nicolae Garoiu*, *Sava Raicu*, *Titu Hațieg* și *Dr. Gheorghe Popa*.

Urmează raportul comisiei epitropoști asupra bugetului consistorului mitropolitan pe anul 1916/17. Raportorul comisiei, *Arseniu Vlaicu*, propune votarea bugetului.

Se primește. La propunerea notarului general se votează spețele avute cu congresul ordinar și electoral, iar cu autentificarea proceselor verbale neverificate, se încredințează deputații congresuali aflători în Sibiu.

Cu aceste terminate fiind toate agendele congresului, P. S. Sa, Episcopul *Ioan I. Papp*, mulțumește întâi bunului Dumnezeu pentru ajutorul dat întru rezolvarea norocoasă a tuturor chestiilor, apoi domnilor deputați, pentru obiectivitatea și seriozitatea observată în congres, și declară sesiunea actuală congresuală de încheiată. În numele congresului mulțumește P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Ilarion Pușcariu*, P. S. Sa, Părintelui Episcop, pentru înțeleaptă conducere a congresului. Se fac ovațiuni P. S. Sa și la orele 7 seara deputații congresuali părăsesc sala, în care au asistat la multe scene frumoase și în care au primit multe indemnuri bune pentru viitor. Fie, ca roadele acestui congres se fie văzute și gustate de toți!

NOUTAȚI.

Reprezentanța Fundațiunii Gozdu s'a întrunit ieri, Marți, 8 August nou, în sesiune ordinară în Sibiu. Ședințele ei sunt presidate de P. S. Sa, Episcopul *Ioan I. Papp* al Aradului, participând la ele P. S. Sa, Episcopul *Dr. E. Miron Cristea* al Caransebeșului și membrii mireni: *Avram Berlogia*, *Dr. Nicolae Poynar*, *Vasile Almășan* și *Ioan I. Roșu*. Absenți sunt domnii: *Parteniu Cosma* și *Antoni Mocsonyi de Foen*.

Indreptare. În primarticolul din numărul trecut s'a strecurat următoarea greșală: P. C. Sa, Arhimandritul *Vasilie Mangra*, vicar episcopesc în Oradea mare și ales Arhiepiscop și Mitropolit, n'a fost înaintat la rangul de Arhimandrit prin repositul episcopului *Iosif Goldiș*, ci la anul 1906, prin P. S. Sa, *Ioan I. Papp*, actualul episcop al Aradului. O altă indreptare pe care avem să o facem e următoarea: din comisiunea care a invitat pe alesul Arhiepiscop și Mitropolit în fața congresului, a făcut parte și domnul *Aur. Petrovițiu*, director de bancă în Nădlac, al cărui nume a rămas din greșală necules.

Fondul zăriștilor. Un prieten și binevoitor al zăriștilor români, roboțai ai neamului, care însă vrea se rămână necunoscut, a trimis epitropoștii fondului pentru ajutorarea zăriștilor români din Ungaria frumoasa sumă de *cinci sute coroane*. Trăiască!

cetirii lor. L'am îmbrățișat și am șters acele rânduri. În clipa aceasta mi-a venit în minte fără voie gândul următor: până unde îi e îngăduit unui scriitor cum să cade a zugrăvi vișul? (Leonard și Gertruda de Pestalozzi pag. 15 și 30). Astfel de povești sunt «Basmе de Fundescu, Floarea Soarelui de Cacoveanu, Făt Frumos din Lacrimă de Eminescu.

Altele îi învață pe copii la șiretenie, înșălăciune, minciună, ca Tolpa și Stefan Vodă, Stan Bolovan, Bărnuşca etc.

E drept că nu să prea află cărți potrivite educațiunii tinerilor școlari din școala populară, dar ar trebui scrise și editate cu ori ce jertfe.

Lipsa unui bun normativ pentru procurarea de cărți pe sama bibliotecilor publice să simte nu numai la bibliotecile parohiale și școlare dela școala populară, ci pretutindenea: la bibliotecile «Asociațiunii», la bibliotecile școlarelor medii, seminariilor, bibliotecile societăților de lectură etc. Fiecare bibliotecă ar procura sau cel puțin propune spre procurare cărți pentru bibliotecă, după cum o taie capul. De și d. e. Regulamentul pentru înființarea și administrarea bibliotecilor ale «Asociațiunii» zice în §. 6 că «Procurarea cărților o provăd comitetele cercuale, după un plan și cu un scop determinat»...

(Va urma).

Intregire. Din raportul nostru despre dezbaterile congresuale din ședința a VI-a la legătură cu referada comisiei școlare a rămas afară conculsul următor: *Consistorul mitropolitan este îndrumat a interveni de urgență prin o reprezentanție binominală la invitul guvern solicitând asemnarea aiașului de răsbru pe seama tuturor învățătorilor confesionali, fără considerare la împrejurarea, că la salariul legal primesc sau nu, ajutor de stat.*

Faptele vorbesc. Domnul avocat *Dr. Aurel Cioban* din Lipova a donat competențele sale ca *deputat congresual*, în sumă de 214 cor., pe seama orfelinatului român ortodox din Sibiu. Fapta în sine e mai presus de orice laudă.

† **Dr. Valeriu Comsa**, candidatul de avocat, un tânăr de bună speranță și cu credincios al bisericii și al reamului, a decedat în 4 August nou în Căntănaș, în etate de 30 ani, decedat de tatăl său, *Nicolae Comsa*, jude de tabă, de mama sa *Iubitoare*, de fată la se. *Dr. Octavian Comsa*, avocat, de sora *Eleanora* căsătorită *Jorca*, de cumnatul *Dr. Ioan Jorca*, de mătușa *Isabela Prescurea*, de bunica și bun ca *Moise și Ana Boitan*, și de numeroși veri și vericari. A tul înmormântat la sevășit perchi *Ioan Holerga* din Căntănaș, la dorința răpocatoarei, rostind și o cuvântare pătinzătoare. A doua vorbire frumoasă a ținut o învățătorul *Emil Mendocov*. Din acest trist prilej au contribuit la fondul orfelinatului din Sibiu: Familia *Nicolae Comsa*, jude de tabă în retragere 50 cor. *Ioan Holerga* și soția *Maria* 10 cor. *Ioan Mendocov* și familia 10 cor. *Nicolae Gheorghel* și familia 10 cor. *Dr. Ioan Jorca* și soția 50 cor. La oalta 130 coroane. Celui adormit în Domnul fei țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Dar generos. *Fra. univieșia Sa*, domnul *Filaret Musta*, arhimandrit, vicar episcopesc în Caransebeș, a binevoit a dăru 10 Cor. la fondul *Episcopul Nicolae Popea pentru morsa învățătorilor meșteriasii*. Pentru acest dar generos exprimă sincere mulțumite *Victor Tordășianu*, presidentul Reuniunii meșteriasilor sibieni.

D. la reuniunea de patronaj. Secția din Sibiu a reuniunii ardeleni de patronaj roagă pe toți aceia, cari au primit liste de subscripțiune la fondul orfelinatului de fete *Orhon* din Cluj, să le retrimită până în 15 August n. e.

A treia eamnă. Din Petrograd se vestește: Acum se publică în presa de aici primele măsurii luate de guvernul rusesc, cu raport la a treia expediție de eamnă. Uniformele necesare au să fie furnizate din O tomvria 1916 până în April 1917 Japonia a primit o comandă în preț de 45 milioane.

Aage Madelung în Ardeal. Scriitorul *Aage Madelung* care a ținut mai multe conferențe în țara noastră despre război, a umbiat la Brașov, Sibiu și prin alte orașe de ale noastre. În scop de a studia d feritele ținuturi ale Ardealului.

Pierderi de un milion. Conform știrilor din Franța, sârbi au o pierdere totală de un milion de oameni, va să zică 25 procente din locuitorii Sârbiei. În numărul de un milion sânt socotiți, fără de ei căzuți la lupte, și oamenii morți de holera și tifos.

Poetul călătorește. Deplin restaurat, poetul *Italo D'Annunzio*, va pleca din Roma într'un turnee politic spre Londra, Paris și Petrograd. În orașele acestea are să desvolte o serie de prelegeri despre luptele compatrioților săi. Speră, că pe calea scenista aliații săi au să dovedească respect mai mare pentru comănduirea italiană.

Puterea armată a Rusiei. Un ziar elvețian scrie, că puterea armată rusescă, ce se întinde dela Marea de est până la frontiera României, este formată din 2,700,000 soldați de infanterie și 160,000 de călăreți, în 132 divizii de infanterie și 36 divizii de cavalerie. Armata lui *Borislov* a avut 1,200,000 de oameni. Generalii *Kurovskii* și *Ever*, la nord de Piers, dispun de 75 divizii de infanterie și 22 de cavalerie.

Nou împrumut. Împărăția Inteleger, cum numea *Stampa*, a contractat în America un împrumut de 20 miliarde, din care Anglia primește 7½, Rusia 6, Franța 4 și Italia 2½ miliarde.

Procesul trădătorului. Se scrie din Sofia, că guvernul bulgar a hotărât, ca tribunalul militar să se ocupe, în timpul cel mai apropiat, cu procesul de trădare al lui *Radco Dimitriev*, intrat în serviciul Rusiei.

Erou român decorat. Ni se scrie, că stegarul *Ioan Căpușan*, funcționar la institutul de bani „Bihoreana” din Oradea mare, fiul preotesei văduve *Veronica Căpușan* din Căntănaș, încă în luna trecută a fost distins cu medalia de argint clasa I pentru ținută eroică în fața dușmanului.

Spre știre. Orele oficioase la oficiul orașeneș din Sibiu pentru măsurarea (cotirea) butoașelor, sunt dela 8 până la 12 înainte de miez, însă până la o nouă dispozițiune, numai în zilele de Marți și de Vineri.

Trenurile Mercur. Primul tren Mercur austro-ungar, care a sosit în România zilele acestea, a dus în țară: 1 wagon de hârtie, 8 wagone de peroxid (necesar la stopirea vîilor). 7 alte vagoane cu vase, sticle, și diverse materii ale treburilor industriale.

Bani de nik. Ministerul de finanțe a publicat ordinul privind la monetele de nikel à 20 fier. Bani de nikel à 20 fieri, conform acestui ordin, se mai primesc ca mijloc de plătere numai până în 31 Decembrie 1916, și cu zua de 1 Ianuarie 1917 se scot din circulație. Monetele de nikel à 20 fieri se pot schimba, după termenul acesta, la oficiile de stat până în 30 April 1917 în valoare nominală.

Rugăciuni pentru pace. În zua de 2 August, înainte de ameză, s'au tras clopotele în toată Danemarca, făcându-se rugăciuni pentru pace. Zua întregă bisericile au stat deschise. În mai multe orașe s'au ținut adunări de popor, unde s'a cuvântat în interesul păcii.

Femea „eroică”. Se comunică dela Paris zărilor *Dany Mail*: Femeea *Emilia Morcau*, eroina din Loos, care cu bombe și cu focuri de revolver a asasinat cinci germani, este distinsă cu mai multe decorațiuni franceze și engleze.

Tunuri nouă franceze. În *Daily News* se anunță, că guvernul Franței are gata până acum 12 tunuri nouă de 40 centimetri calibrul. Transportarea lor se face cu ajutorul șinelor anume construite.

Tripolitania pierdută. Gazetele italiene recunosc în slăbșit, cu învoirea cenzurii că Tripolitania, colonia africană dobândită cu multă jertfă, este pierdută pentru Italie. Abia ținutul dela țărnuțul mării cu câteva porturi, se mai află în posesiunea italiienilor.

Inrolați. Ruși, cum spun refugiații din Bucovina, au început să inroleze pe toți băbuții Bucovinei capabili de-a purta armele.

Un martir mai mult. Se credea până în ultimul moment, că eroul național irlandez, *Sir Roger Casement* va fi grațiat Știrile din Londra vestește acum, că marele fiu al Irlandei a fost executat în zua de 3 August.

S'a pierdut o broșă de aur, rotundă, cu pietre de diamante și cu 2 ciucuri de aur. Afătorul e rogat a o preda în *Strada podului* (*Brückengasse*) Nr. 9 la *D-na Dr. Balint*, primind o bună recompensă.

Bioscopul Apollo. Miercuri și Joi în 9 și 10 August n. se va reprezenta următorul program: *Carietul de război*. Persecutorul, dramă detectivă în 6 acte, scrișă de *Conan Doyle*. În fine ambii la oaltă, comedie.

Poșta redacției.

Unui cetitor. Răspunsul plin de invective al junelui redactor *Broșu* dela «Foiașă» zisă a «Populului» ni-a răpit puțința de a discuta o chestiune, de care d-sa, așa se vede, are motive să se ferească.

Domnulul Z. T. în *V. Nime* nu v'a învinovățit pentru cele întămplute. S'a făcut numai apel la toți preoții și învățătorii, ca să stătuiească poporul să se ferească de astfel de fapte incompatibile cu greutatea zilelor de astăzi.

Cărți și reviste.

Anuarul XL al gimnaziului român gr. or. din Brad și al școlii primare înaxata acestuia, pe anul școlar 1915—1916, publicat de *Ștefan Aibu*, director. *Copertina*: Cum se poartă războiul de astăzi? de *Dr. Traian Suceiu*, profesor. Școala noastră și războiul. Date școlare, din care se constată, că personalul didactic la gimnaziu e compus din 1 director, 5 profesori, 1 instructor și 1 cehet; la școala elementară din 2 învățători. B b otea cartărilor are 5291 volume, bibliotecile de clasă au 545 volume. Școlarii înscriși la gimnaziu 120, la slășșitul enului 115, în școala primară 50. Anul școlar se începe în 1 Septembrie n. 1916.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr.-or. române subsemnate, protopresbiteratul Ungurașului, se iese concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în foaia „Telegrafului Român”.

1. Sânta-Măria, cu salariu anual de 1200 coroane, din cari 600 coroane dela popor prin repartiție și 600 coroane dela stat ca ajutor deja votat, având după alegere a se cere licitarea lui. Cvartr și grădina de 1/4 jugăr sau în locul ei 20 coroane.

2. Tamașa, cu salariu anual de 1200 cor., din cari 300 coroane dela popor prin repartiție și 900 coroane ajutor dela stat, folosit și până acum, având a se cere licitarea dela după alegere. Cvartr și grădina de 1/4 jugăr.

Pentru asigurarea salariilor învățătoresci concurenții cari au folosit salarii mai mari ca sumele de 1200 coroane, parohiale susținătoare de 1 coală nu garantează.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și înainta cererile înscrite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și au a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică pentru a cânta și a-și arăta dexteritatea în tipicul bisericeii și a fi cunoscuți poporului aleghător.

Fizeș-sâmpetru, 18/31 Iulie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Ungurașului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Pavel Roșca protopresb.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școlile noastre din comunele mai jos însemnate să iese concurs cu termen de 15 zile, dela această primă publicare.

1. Acmarin. Salar: 600 cor. din repartiție, cvartr și grădina; — restul salariului dela stat.

2. Craiva. Salar: 500 cor. din repartiție, 100 cor. votate dela P. V. Consistoriu, iar restul dela stat; cvartr și grădina.

3. Crițu. Salar: 1200 cor. din care: 800 cor. dela comuna bisericească prin repartiție, iar 400 cor. ajutor votat dela P. V. Consistoriu; cvartr și grădina.

4. Geomal. Salar: 700 cor. din repartiție, iar restul dela stat; cvartr și grădina.

5. Inuri. Salar: 600 cor. din repartiție, iar restul dela stat; cvartr și grădina.

6. Mesentea. Salar: 1200 cor. din care: 400 cor. din repartiție, 200 cor. ajutor votat dela P. V. Consistoriu, iar restul votat dela stat; cvartr și grădina.

7. Săracsău. Salar: 400 cor. din repartiție, 200 cor. votat dela P. V. Consistoriu, iar restul dela stat; cvartr și grădina.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul sus indicat, având cei aleși de a învăța pe elevi și cântările bisericești și a-și conduce în Duminică și sâmbătoare la biserică, unde vor cânta răspunsurile liturgice; iar pentru a fi cunoscuți de poporen, li-se recomandă a cerceta comuna înainte de alegere.

Alba-Iulia, 18 Iulie 1916.

Oficiul protopresbiteral rom.-ortodox al tractului Albei-Iuliei.

Ioan Teculescu protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a catedrei a treia de învățător la școala noastră din comuna Preșmer protopopiatul Brașovului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela cea dintâi publicare în „Telegrafului Român”.

Invățătorul ales și întărit va avea: 640— coroane salariu plătit în rate trimestriale anticipative dela biserică, iar restul întregire de salariu dela stat; 240— coroane bani de cvartr; 20— coroane pentru 1/4 jugăr de grădina; drept la vinevenale, conform dispozițiilor regulamentului pentru organizarea învățământului în școlile populare.

Invățătorul va fi dator, fără remunerație specială, să instruce și tinerimea școlară de repetiție.

Doritorii au să-și înainteze rugărilor lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Preșmer, în 15 Iulie 1916.

Comitetul parohial gr.-or. român.

G. Ludu preș. Irodion Frateș notar.

În conțelegere cu comitetul parohial, oficiul protopresbiteral al tractului Brașor.

Dr. V. Saftu protopop.

Lemne tăiate de fag, calitate bună, se află de vânzare la Iosif Marcu, jun. strada Schützen Nr. 19. Tot aici se primesc comande pentru tăierea de lemne cu mașina.

A apărut în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane Carte de rugăciune, în care se cuprinde: Rugăciune de dimineața; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeu”, etc.

A apărut în editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane R. Ruiz Amado: Secretul succesului convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andrian”.

A apărut în editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane Mărturisirea ortodoxă a bisericii catolice și apostolice de răsărit revăzută la înscrierea comisiei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu-Nagyszeben. Adolf Harnack. Monahismul, idealurile și istoria lui trad. de Dr. Gh. Comșa. Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 10 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Evangelia ca bază a vieții, celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizației.

La Librăria arhidiecezană se vând cu preț redus: I. Recvizite pentru fizică. Instrument arhimedic 5-85, Glob de aramă 3-10, Scripet 4-50, Cumpănă 2-50, etc.

II. Tabele de intuițiune. Modelul mașinei de aburi 3-10, Să ne ferim de beuturi spirituoase 1-50, Urmările beției 2-80, Himnus 3-10, etc.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut: Mărturisirea ortodoxă a bisericii catolice și apostolice de răsărit revăzută la înscrierea comisiei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban.

In editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român” a apărut: Evangelia ca bază a vieții, celebra lucrare a lui G. S. Petrow.

Anunț. Sa redus prețurile cărților: 1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. arhidiecelesc, dela 5 cor. la 2 cor.

In editura comisiei administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut: Biblia mică sau părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale Domnului Ioan Mețianu.

A. Testamentul vechiu. I. Întâia carte a lui Moise. Facerea lumii, Păcatul lui Adam și al Evei, Pedapsa lor, Făgăduința Mesiei, etc.

XXII. Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach. Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și musturarea celor rele.